

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

جمال و کمال

بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ ^{مشبهه} ادات ^{مشبهه} ^{جاودانگی و زیبایی: وجه شبه} در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.

در این جا: ویژگی و مثل قرآن، مثل آب است روان؛ در آب، حیات تنها بود و در قرآن حیات دلها بود. ^{در این جا: خصیلت}

M

ای دوست! درمان کار خود کن و ^{در این جا: خصیلت} اگر معاملت می کنی، با حق کن. ^{قفسه}

۶۴- واژه «عهد» در کدام گزینه ایهام دارد؟

زان حوالی که تو می آیی، باران چون است؟
در سینه دارم یاد او یا بر زبانم می رود
حجاب ضعف چو از هم گسست، عزم قوی است
هواداران کویش را چو جان خویشان دارم

- خشک سال است در این عهد وفا را، ای اشک
- با این همه بیداد او وان عهد بی بنیاد او
- ز عهد کودکی آمادهی بزرگی شو
- مرا عهدی است با جانان که تا جان در بدن دارم

۶۵- مفهوم عبارت «ای شیخ، من از تو سرّ خدای تعالی طلب کردم، تو موش به من دادی؟ شیخ گفت: ما موشی در حقّه به تو

- داریم، پنهان نتوانستی داشت، سرّ خدای را چگونه نگاه خواهی داشت!» با کدام بیت زیر قرابت ندارد؟
- نیست هر آب و زمین قابل تخم شررش
 - لایق هر عاشقی نیست غم عشق او
 - در درون بحر او درها بسی است
 - عارف که از سرّ معرفت آگاه است
- در دل سوختگان نشو و نما دارد عشق
شادی جان کسی کو به غم ارزانی است
لیک آن درها نه لایق هر کسی است
بی خود ز خود است و با خدا همراه است

(۱) اریکه‌ی پادشاهی، در این جا: **مجازاً** مقام و مرتبه (۲) رنج و سختی ← و

(۳) زیبایی حکایت یوسف به خاطر **ظاهر** او نیست بلکه از جهت **نیک رفتاری** (وست)

(۴) **است** به قرینه‌ی **معنوی حذف** شده است. [زیرا با توجه به **معنی** جمله حضور آن را درک می‌کنیم]

(۵) حسن ظاهر اخلاق و رفتار خوب

در قرآن، قصه‌ها بسیار است و لکن قصه یوسف (ع) نیکوترین قصه‌هاست. **پلا و زیان**
 این قصه، **عجب‌ترین قصه** هاست؛ زیرا که در میان دو ضد جمع بود: هم **فرقت** بود و هم **و وصلت**؛ هم **مخت** بود، هم **شادی**؛ هم **راحت** بود، هم **آفت**؛ هم **وفا** بود، هم **جفا**؛ **در بدایت** بند و **چاه** بود، **در نهایت** **تخت و گاه** بود؛ پس چون در او این چندین اندوه و **طرب** بود، در نهاد خود شگفت و عجب بود. **شادمانی و آسایش**

گفته‌اند «نیکوترین»، از بهر آن بود که یوسف **صدیق**، وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود، و زلیخا در عشق و درد او بی‌قرار بود، و اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبردهنده از او، **ملک جبار** بود. **در لغت: صاحب، در این جا خداوند**

(۳) **قصه** حال یوسف را نیکو نه از **حسن** صورت او گفت، بلکه از **حسن سیرت** او گفت؛ زیرا که نیکو خو، بهتر هزار بار از نیکو رو؛ نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد؛ از روی نیکوش حبس و چاه آمد، و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد. **دستور پیامبر از جانب پروردگار** (۵) پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از **حسن سیرت** او داد، نه از **حسن صورت** او داد؛ تا اگر نتوانی که صورت خود را چون صورت او گردانی؛ باری، بتوانی که سیرت خود را چون سیرت او گردانی. **در اینجا: دست کم**

آنکه گفتیم سیرتش نیکوترین سیرت‌ها بود، از بهر آنکه در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آستی کرد و در مقابله **لثیمی**، کریمی کرد. **گذشت**

برادران یوسف، چون او را **زیادت** نعمت دیدند، و یعقوب را بدو **میل و عنایت** دیدند، آهنگ **کید** و مکر و **عداوت** کردند تا مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او پاک کنند. **تدبیر** برادران بر خلاف **تقدیر** رحمان آمد. **ملک** تعالی او را **دولت** بر دولت زیادت کرد و مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد، تا عالمیان بدانند که هرگز **کید کایدان** با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید! **مکاران** **قابل مقابله نیست**

تفسیر سوره یوسف (ع)، احمد بن محمد بن زید طوسی

جاه و جلال، نیک بختی، اقبال

- ۶۶- همه گزیندها به جز گزینۀ ... با بیت زیر قرابت مفهومی دارند.
- «گفتم زمان عشرت، دیدی که چون سرآمد / گفتا خموش حافظ، کاین غصه هم سرآید»
- (۱) روزگار طرب و نوبت غم می‌گذرد / ماتم و سور جهان زود ز هم می‌گذرد
- (۲) غم از شادی بزاید شادی از غم / چه غم دارم که غیر از غم ندارم
- (۳) روز شادی رفت زود و غم رسید / برنیاید دیر کاین هم بگذرد
- (۴) صباح مستی و شام خمار می‌گذرد / خوشی و ناخوشی روزگار می‌گذرد

کارگاه متن پژوهی

قلمرو زبانی

- ۱ با توجه به متن درس، معادل معنایی کلمه های زیر را بنویسید.
دولت (.....) کریمی (.....) لئیمی (.....)
- ۲ کدام قسمت جمله زیر، حذف شده است؟ چگونه به نبود آن پی بردید؟
«نیکو خو، بهتر هزار بار از نیکو رو.»
- ۳ در فارسی معیار و رایج، برخی واژه‌ها به دو شکل، تلفظ می‌شوند؛ نظیر «مهربان، مهربان». در گفتار عادی، از هر دو گونه تلفظی می‌توان استفاده کرد، اما در شعر، با توجه به وزن و آهنگ، باید تلفظ مناسب را انتخاب کرد.
در متن درس، **واژه‌های دو تلفظی** را بیابید.

قلمرو ادبی

- ۱ در بند ششم متن درس (این قصه عجیب‌ترین....)، کدام نوع از روابط معنایی واژه‌ها، بر زیبایی سخن افزوده است؟
- ۲ در جمله زیر، دو رکن اصلی تشبیه (مشبه و مشبه به) را مشخص کنید.
«قرآن مانند است به بهشت جاودان.»
- ۳ در عبارت زیر، کدام واژه‌ها «جناس» دارند؟
«در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد.»
- ۴ به واژه‌هایی که در پایان دو جمله بیابند و از نظر صامت‌ها و مصوت‌های پایانی، وزن یا هردوی آنها هماهنگ باشند، کلمات «**مُسَجَّع**» و به آهنگ برخاسته از آنها «**سجع**» می‌گویند.
دو عبارت **مُسَجَّع** از متن درس بیابید و ارکان سجع را مشخص نمایید.

۶۷- کدام عبارت، فاقد «سجع» است؟

- ۱) ملک‌زاده‌ای را شنیدم که کوتاه بود و حقیر و دیگر برادران بلند و خوب روی.
- ۲) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر از بهر گرد کردن مال.
- ۳) رعیت پلدان از مکاید ایشان مرعوب و لشکر سلطان مغلوب.
- ۴) نیک بخت آن که خورد و کشت و بدبخت آن که مرد و هشت.

قلمرو فکری

- ۱ به چه دلیل نویسنده معتقد است که: «مَثَلُ قرآن، مَثَلُ آبِ روان است.»؟
- ۲ کدام بخش از متن درس، به مفهوم آیه شریفه «و مَكْرُوا و مَكْرَاللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ.» (آل عمران، آیه ۵۴) اشاره دارد؟

۳ هر یک از بیت‌های زیر، با کدام عبارت درس، ارتباط معنایی دارد؟

عطار	خدمت مخلوق افتخار ندارد	خدمت حق کن به هر مقام که باشی
سعدی	ای برادر، سیرت زیبا بیار	صورت زیبایی ظاهر هیچ نیست

۴ دربارهٔ ارتباط مفهومی دو عبارت زیر، توضیح دهید.

صبر کن، و لله اعلم بالصواب» { «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ» .
«..... آرد آرژورانه» { بردباری ← کشایش

یعقوب، خود او را به صبر آموزگار بود.

۵

۶۸- واژه‌های کدام گزینه، همگی دو تلفظی هستند؟

- ۱) یادگار، استوار، آموزگار
- ۲) روزگار، کدخدا، زورمند
- ۳) رایگانی، مهرجو، روزمزد
- ۴) دودمان، مهربان، تندگو

۶۹- در کدام گزینه، نوع رابطهٔ گروه‌واژه‌ها، با بقیهٔ گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- ۱) سودا و اندیشه، عشرت و خوش‌گذرانی
- ۲) محنت و اندوه، غنا و سرود
- ۳) طهارت و پاکی، ریش و زخمی
- ۴) غنی و مستغنی، حقیقت و مستحق

(۱) یاد معشوق، هر زیبایی را در چشم عاشق پی ارزش می کند

(۲) پیمان عشق تو = پریدن از همه کس و همه چیز

(۳) درد شیرین عشق < زیبایی ها و خوشی های دنیوی

ن..... : شکستن

ن..... : خوب و دلکش

(۴) فعل : شایسته است

(۵) هیچ..... برای عاشق حقیقی..... نیست

شعرخوانی بوی گل و ریحان ها

- عاشق
۱ وقتی دل سودایی، می رفت به بتان ها
ک: شکوفایی
که نعره زدی بلبل، که جامه دیدی گل
مدهوش
بی خوشبختتم کردی، بوسه گل و ریحان ها
(۱) با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها،
بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان ها،
ک: من را درگیر خود کرده است
(۲) تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم
(تا خار غم عشقت آویخته در دامن
کوته نظری باشد، رفتن به گلستان ها)
(۳)
(۴) چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان ها،
می گویم (بعد از من گویند به دوران ها)
جاودانگی عشق و پنهان نمودن آن
کلیات اشعار، غزلیات، سعدی
- ۳ جمله
- ۵ گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید
گویند گو سعدی، چندین سخن از عشق

درک و دریافت

- تناسب های آوایی، برجسته ترین ویژگی این شعر است، هنگام خواندن شعر، آهنگ و موسیقی ویژه ای به گوش می رسد و سبب دلنشینی و شورانگیزی بیشتر می شود. با تقسیم بیت ها به پاره های موسیقایی، شعر را بازخوانی کنید.
- چرا این سروده، در ادب غنایی جا می گیرد؟

۷۰- عبارت «نیکوخوا، بهتر هزار بار از نیکورو» با کدام گزینه قرابت ندارد؟

- صورت زیبای ظاهر هیچ نیست
- آب و رنگ صورت ظاهر دو روزی بیش نیست
- نه اندر صورت خوب است زیب مرد و نیکویی
- فلک از دور همی دیدش کی دانست او
- ای برادر سیرت زیبا بیار
- حسن اخلاق جمیل از روی زیبا بهتر است
- ولیکن در خوی خوب است خوبی مرد و در دانش
- که نه با صورت خوب است و نه با سیرت پاک

۷۱- عبارت «الصبر مفتاح الفرج» با همهٔ ابیات، به جز بیت تناسب مفهومی دارد.

(۱) منشین ترش از گردش ایام که صبر	تلخ است ولیکن بر شیرین دارد
(۲) به صبر از بند گردد مرد رسته	که صبر آمد کلید بند بسته
(۳) من صبر بیش از این نتوانم ز روی او	چند احتمال کوه توان بود کاه را
(۴) هست مر هر صبر را آخر ظفر	هست روزی بعد هر تلخی شکر

ادبیات غنایی

تحلیل فصل و کوزه شاد

در این فصل متن‌های «مهر و وفا»، «جمال و کمال» و «بوی گل و ریحان‌ها» را خواندیم. همان‌گونه که دیدیم، موضوع این متن‌ها بیان عواطف و احساسات شاعر یا نویسنده دربارهٔ دوستی، محبت، عشق، شادی و برخی مفاهیم عمیق عرفانی است. به آثاری (شعر یا نثر) که چنین درون‌مایه‌ای دارند، «ادبیات غنایی» گفته می‌شود. ادبیات غنایی، اشعار و متونی است که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزویی را بیان می‌کند. در ادبیات فارسی، موضوع‌های غنایی با مفاهیمی همچون: عشق، عرفان، مرثیه، مناجات و گلایه و شکایت، معمولاً در قالب‌های شعری غزل، مثنوی و رباعی و نیز در قالب نثر نوشته می‌شود.

۷۲- بیت «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست ای برادر سیرت زیبا بیار» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

(۱) عاقبت گرگ زاده گرگ شود	گر چه با آدمی بزرگ شود
(۲) معنی مرد به از نقش که بر هیچ عدو	آن سواری که به نقش است نبینی ظفرش
(۳) راستی موجب رضای خداست	کس ندیدم که گم شد از ره راست
(۴) پرتو نیکان بگیرد هر که بنیادش بد است	تربیت نا اهل را چون گردکان بر گنبد است

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
info

<https://konkur.info>